

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

TASARIMIN TEMEL İLKELERİ
482BK0171

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. WEB TASARIMINDA TEMEL İLKELER	3
1.1. Web Tasarımında Temel İlkeler	3
1.1.1. İçerik	3
1.2.1. Tasarım	3
1.3.1. İşlevsellik	5
1.4.1. Kullanılabilirlik	5
1.5.1. Web Tarayıcıları ile Uyumluluk	6
1.2. Hedef Kitle Beklentileri	7
1.3. Müşterinin Web Projesi İhtiyaçları	7
1.3.1. Müşterinin Sunduğu Hizmetlerin Web Projesi ile Tanıtılması	7
1.3.2. Müşterinin Sunduğu Ürünlerin Web Projesi ile Tanıtılması	8
1.3.3. Müşterinin Kişisel Web Projesinin Tanıtılması	8
1.4. Biçimsel Özellikler	9
1.4.1. Renk Dengesi	9
1.4.2. Okunabilirlik	11
1.4.3. Hizalama	11
1.4.4. Metin ve Nesne Arası Boşluklar	12
1.5. Ses ve Görüntü Ekleme Prensipleri	12
1.6. Projede Kullanılacak Yazılımların Belirlenmesi	13
1.7. Maliyet	13
UYGULAMA FAALİYETİ	15
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	17
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	18
2. WEB SİTESİ TASLAĞI OLUŞTURMA	18
2.1. Web Sitesi Taslağı	18
2.1.1. Bütünlük	18
2.1.2. Güvenirlik	18
2.1.3. Güncellik	18
2.1.4. Bağlantı Hızı	19
2.1.5. Sunulacak İçerik Kategorilerini Oluşturma	20
2.1.6. Tutarlı Sayfa Hazırlama	20
2.2. Ana Sayfa Düzeni	20
2.2.1. Sayfa İçi Yerleşim Planı	20
2.2.2. Sayfa Çözünürlüğü	21
2.2.3. Reklam Alanlarını Belirleme	22
2.3. Dil Desteğinin Belirlenmesi	24
2.4. Mobil Cihazlarla Uyumluluk	25
2.5. Yardım Sayfaları	25
2.6. Site Haritası	26
UYGULAMA FAALİYETİ	27
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	29

MODÜL DEĞERLENDİRME	30
CEVAP ANAHTARLARI.....	31
KAYNAKÇA	32

AÇIKLAMALAR

KOD	482BK0171
ALAN	Bilişim Teknolojileri
DAL/MESLEK	Web Programcılığı
MODÜLÜN ADI	Tasarımın Temel İlkeleri
MODÜLÜN TANIMI	Öğrencinin web sitesi taslağı oluşturmak için gerekli web sitesi analizi yapma alışkanlığı ve tasarım ilkelerinin kazandırıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/8
ÖNKOŞUL	Bu modülün ön koşulu yoktur
YETERLİK	Web projesinin analizini gerçekleştirerek tasarım ilkelerine uygun hazırlıkları yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modülle gerekli ortam sağlandığında web projesinin analizini gerçekleştirerek tasarım ilkelerine uygun hazırlıkları yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Web tasarımında temel ilkeleri uygulayabileceksiniz. 2. Web sitesi taslağı oluşturabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Bilişim teknolojileri laboratuvarı, işletme ortamı Donanım: Projeksiyon, bilgisayar, web tasarım editörü programı
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İyi bir web sitesi hazırlamak uzmanlık gerektiren bir iştir. Uzmanlık gerektiren her iş gibi web sitesi hazırlamak için de bazı özel bilgileri öğrenmemiz gereklidir.

Web sitesi hazırlamaya başlamadan önce bazı çalışmalar yapmak, web sitesini zihnimizde ve kağıt üzerinde tasarlamak zorundayız. Planlama alışkanlığı kazandıktan sonra işlerimizi daha hızlı ve doğru yapabiliriz. Eğer web sitemizi önceden tasarlamazsak daha sonra bir değişiklik yapmak zorunda olduğumuzda çok fazla zaman kaybederiz.

Bu modülde bir web sitesi hazırlamak için gerekli olan ön hazırlıkların neler olduğunu, nasıl yapılacağını ve web sitesi tasarımı yaparken hangi temel ilkelere dikkat etmemiz gerektiğini öğreneceğiz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Web tasarımında temel ilkeleri uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Tasarım kelimesinin ne anlama geldiğini araştırınız.
- Web tasarımı yapılırken kullanılan program ve araçları araştırınız.

1. WEB TASARIMINDA TEMEL İLKELER

1.1. Web Tasarımında Temel İlkeler

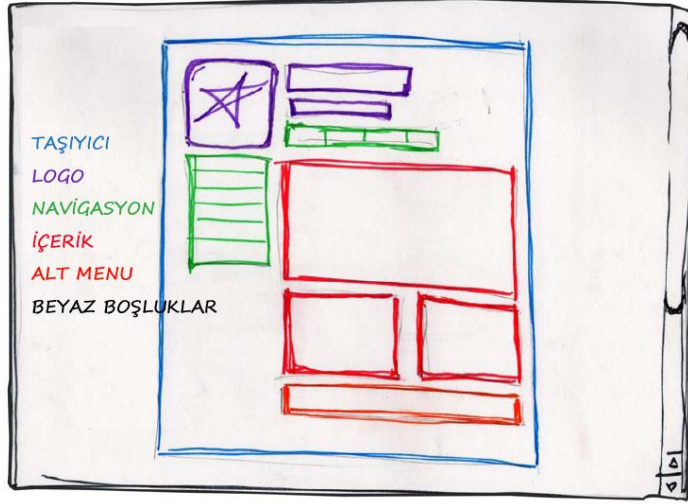
Web tasarımı yapılırken dikkat edilmesi gereken bazı ilkeler vardır. Bu ilkeler bizim hazırlayacağımız web sitesinin alt yapısını düzgün kurmamızı, siteyi hazırlarken daha az hata yapmamızı, web sitesi kullanıcılarının sitemizde daha fazla ilgi göstermesini ve hızlı çalışmamızı sağlayacaktır.

1.1.1. İçerik

Web sitesi tasarımı yaparken kullanacağımız en önemli şey içeriktir. Çünkü web sitelerinin hazırlanma amacı, bilgilere başkalarının ulaşmasını sağlamasıdır. Onun için web sitesi tasarımına başlarken sitede ne yayınlayacağımızı yani içerikleri bilmemiz ve tasarımımızı ona göre yapmamız gerekir. İçerikleri önceden bilmemiz tasarımı hazırlamamızda bize yön verecektir. İçerik hakkında dikkat etmemiz gereken bir diğer unsur da uzun cümleler yerine basit ve sade anlatımlar kullanmaktır. Tasarımı çok güzel olan bir sitede içerik yok ise o siteyi kimse ziyaret etmez ama tasarımı zayıf olan bir sitede içerik iyi ise o siteye her zaman ziyaretçi gelir. Sitede kullandığımız içerikler, site ziyaretçilerinin beklentileri dışında olmamalıdır.

1.2.1. Tasarım

Web sitesi içeriklerinin hazırlayacağımız web sayfasının neresinde ve nasıl görünmesini planladığımız bölüm tasarım aşamasıdır. Tasarım aşamasında web sayfasının logosu nerede olacak, yazılar nerede olacak, menüler nerede olacak gibi soruların cevaplarını kağıt üzerine (Şekil 1.1) ya da bilgisayara (Şekil 1.2) çizeriz. Bu bölümde yaptığımız aslında bir arayüz (kullanıcının siteyi kullanırken bilgisayar ekranında gördüğü bölüm) oluşturmaktır.

Şekil 1.1: Elle tasarım çalışması

Şekil 1.2: Bilgisayar ortamında tasarım çalışması

1.3.1. İşlevsellik

Kullanıcılar sitenin ana sayfasından sitenin içindeki her sayfaya erişmek ister. Ana sayfamızı hazırlarken bunu dikkate almamız gereklidir. Diğer taraftan internet kullanıcıları sitenin iç sayfalarından da diğer sayfalara erişmek ister. Bunun için mümkün olduğunca sitedeki her sayfadan diğer sayfalara bağlantılar oluşturma çalışmalıyız. Eğer bunu sağlayamıyorsak web sitemizin çok kullanılan sayfalarına her sayfadan mutlaka bağlantı vermeliyiz. Her sayfadan ana sayfaya ve sitenin ana bölümlerine bağlantı sağlamalıyız. Örneğin bir alışveriş sitesinde her sayfadan “Alışveriş Sepeti”nin olduğu sayfaya, kullanıcı bilgilerine, siparişlerim bölümüne bağlantı sağlamalıyız (Şekil 1.3).

1.4.1. Kullanılabilirlik

Web sayfalarımızı hazırlarken internet kullanıcılarının kolay kullanacağı şekilde tasarlamamız gerekir. Kullanıcılar sitemizdeki yazıları okurken zorlanmamalıdır. Bunun için yazı tipini, rengini, büyüklüğünü iyi seçmemiz ve uygun bir zemin üzerinde görüntülememiz gerekir. Ayrıca hazırladığımız sayfaların yazıcıdan çıkarılacağını da düşünerek yazı renklerini yazıcıdan çıktığında okunacak şekilde seçmeliyiz. Web sayfalarını hazırlarken site logosunu, ana sayfaya olan bağlantıları, menüleri internet kullanıcılarının alışkanlıklarına göre konumlandırmalıyız. Kullanılabilirliğin iyi olması için aşağıda bazı özellikler listelenmiştir:

- Web sayfalarımız hızlı yüklenmelidir.
- Siteyi gezmek için kullandığımız navigasyon (menü) kullanıcının kolayca görüp kullanacağı bir yerde bulunmalı (Genellikle sayfa başında veya sayfanın sol ve sağ bölümünde)dir.
- Sayfadaki site logosundan ana sayfaya bağlantı verilmelidir.
- Her sayfadan ana sayfaya bağlantı için bir Anasayfa yazısı bulunmalıdır.
- Her bölümde o bölümün iç sayfalarına ulaşmamız için bağlantılar olmalıdır.
- Web sitesinde iletişim kurmak için iletişim bilgileri ve iletişim formu bulunmalıdır.
- Önemli kelimeler kalın olarak veya özel renklerle vurgulanmalıdır.
- İçerik çok fazla ise arama kutusu bulunmalıdır.

Şekil 1.3: İşlevselliği ve kullanılabilirliği yüksek bir web sayfası

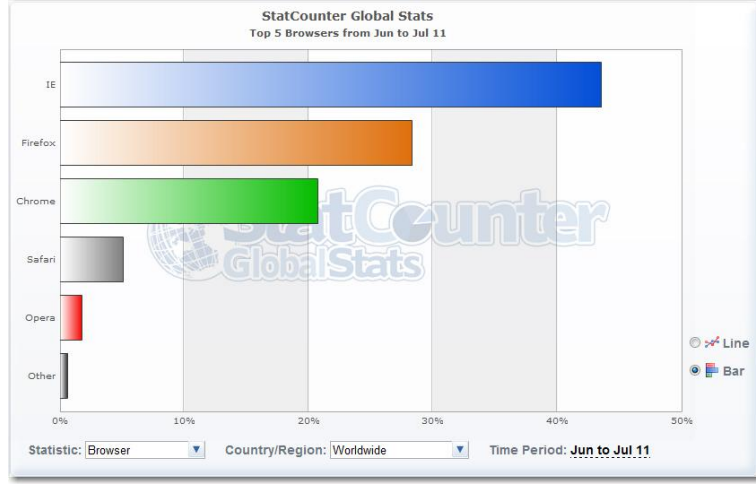
1.5.1. Web Tarayıcıları ile Uyumluluk

İnternet kullanıcıları hazırladığımız sayfaları görüntülemek ve kullanmak için Web Tarayıcı denilen programlara ihtiyaç duyar (Şekil 1.3). Web tarayıcı programlar temelde aynı görev için programlanmışsa da web sayfalarını gösterirken ufak farklılıklar gösterebilir. Tasarladığımız web sayfalarını hazırlarken bütün web tarayıcılarda aynı görünmesini sağlamaya çalışmalıyız.

Şekil 1.4:En çok kullanılan web tarayıcı programlar

Web tarayıcıları neden hazırladığımız web sayfalarını aynı göstermezler? Çünkü web tarayıcıları farklı firmalar tarafından hazırlanan programlardır. İnternet Explorer, Firefox, Chrome, Safari, Opera (Şekil 1.4) gibi çok kullanılan web tarayıcılar hazırlanırken W3C (Web standartlarını belirleyen topluluk) tarafından konulan kurallara göre sayfa kodlarının istediklerini yaparlar fakat yeni konulan kurallara her web tarayıcı programlayan firma anında yeni program sürümü çıkaramayabilir. Bu da bizim kurallara uygun hazırladığımız sayfanın bazı tarayıcılarda düzgün bazılarında istemediğimiz gibi görünmesine neden olabilir.

Şekil 1.5: Temmuz 2011 tarihinde dünya genelinde web tarayıcılarının kullanım oranları

Biz sayfa kodlamamızı yaparken tarayıcıların yeteneklerini bilerek sayfa kodlamamızı ona göre yapmaya çalışmalıyız.

1.2. Hedef Kitle Beklentileri

Hazırlayacağımız web sitesinin kullanıcıları çok önemlidir. Çünkü web siteleri internet kullanıcıları için hazırlanır. Bu yüzden web sitesi kullanıcılarının beklentileri ve yetenekleri doğrultusunda bir web sitesi hazırlamalıyız. Hazırlayacağımız web sitesini anaokuluna giden çocuklar için hazırlayacaksak beklenti ve yetenek farklı olacak, üniversite öğrencileri için hazırlayacağımız bir forum sitesi için ise beklenti ve yetenek farklı olacaktır. Anaokulu sitesinde çok renkli sayfalar hazırlayabiliriz. Kurumsal bir site hazırlıyorsak daha sade sayfalar hazırlamamız gerekir.

Web sitemiz para kazanan bir firmanın sitesi olabileceği gibi sosyal yardımlaşma sitesi de olabilir, okul sitesi ya da devlet kurumu sitesi de olabilir. Yapacağımız sitelerde site kullanıcılarının beklentilerini karşılamalı ve yeteneklerini dikkate almalıyız.

1.3. Müşterinin Web Projesi İhtiyaçları

Hazırlayacağımız web sitesi çok çeşitli konularda olabilir. Temel olarak ürün tanıtımı, hizmet tanıtımı ve kişisel tanıtım için web sitesi hazırlanır.

1.3.1. Müşterinin Sunduğu Hizmetlerin Web Projesi ile Tanıtılması

Web projemizde hizmet tanıtımı yapacak ise aşağıdaki temel sayfalar bulunmalıdır:

- Anasayfa
- Hakkında (hizmet veren firma hakkında bilginin bulunduğu sayfa)

- Hizmetler (hizmet kategorilerinin bulunduğu ana sayfa)
- Hizmet tanıtım sayfası
- İletişim

Bu sayfaların yanında daha önceden hizmet verilen müşterilerin listelendiği referanslarımız bölümü, ortak çalışılan veya destek alınan firmaların bulunduğu bir bölüm projemize eklenebilir.

1.3.2. Müşterinin Sunduğu Ürünlerin Web Projesi ile Tanıtılması

Eğer hazırlayacağımız sitede ürünlerin tanıtımı yapılacak ise site hazırlayacağımız kişi veya kurumlardan ürünlerin çeşitleri hakkında bilgi almamız ve ürünleri kategorilere ayırmamız gerekir. Böylece yeni eklenen ürünler olacak ise sitemizi güncellememiz daha kolay olacaktır. Ürün kategorileri için bir sayfa ve ürün tanıtımının yapıldığı başka bir sayfa daha hazırlamamız kullanıcı açısından iyi olacaktır. Ürün tanıtımı yapılan sitelerde aşağıdaki temel sayfalar bulunmalıdır:

- Anasayfa
- Hakkında (ürünü satan firma hakkında bilginin bulunduğu sayfa)
- Ürünler (ürün kategorilerinin bulunduğu ana sayfa)
- Ürün tanıtım sayfası
- İletişim

Ayrıca bu sayfalara ek olarak ürün satışı yapılan kişi ve kurumların listelendiği referanslar bölümü, ortak çalışılan kurumların verildiği sayfalar da ürün tanıtım sitelerinde bulunabilir. İhtiyaca göre ek bölüm ve sayfalarda eklenebilir.

1.3.3. Müşterinin Kişisel Web Projesinin Tanıtılması

Kişisel web siteleri genelde kişilerin tanıtımları ile ilgili sitelerdir. Bu sitelerde kişiler hakkında bilgi, kişilerin ürettikleri ürün ya da düşüncelerin tanıtımı ve beğenileri ile ilgili içerikler bulunur. İçerik yönünden genelde zayıf sitelerdir. Ancak bu bütün kişisel sitelerin içeriği zayıftır anlamına gelmez. Sanatçılar, ünlüler, politik kişilikler için kişisel web siteleri hazırlanabileceği gibi herhangi bir kişi için de web sitesi hazırlanabilir. Genelde kişisel web siteleri;

- Anasayfa,
- Hakkında,

- Portföy (kişinin yaptığı işler),
- Bağlantılar,
- İletişim

ana bölümlerinden oluşur.

1.4. Biçimsel Özellikler

Web sitesi tasarımı yaparken en önemli şeylerden biri sitenin görüntüsüdür. Bunun için site görüntüsünü hazırlarken gerekli olan temel biçim özelliklerine dikkat etmemiz gereklidir.

1.4.1. Renk Dengesi

Tasarlayacağımız web sayfasını hazırlarken hem gözü yormayan arka plan hem de okunması kolay yazı renklerini seçmeliyiz. Eğer arka plan koyu renk ise yazı rengini açık eğer arka plan açık renk ise yazı rengini koyu seçerek okunurluğu arttırmalıyız. Sitemizde çok fazla renk kullanmaktan kaçınmalı, mümkünse en fazla üç rengi yoğun olarak kullanmalıyız. Yapacağımız sitede renk seçimi yaparken dikkat edeceğimiz bir nokta da site logosunun rengidir. Genelde site logosunda bulunan renkler site tasarımında ana renk olarak seçilir (Şekil 1.6, Şekil 1.7). Logo renklerinin yanında bu renkleri tamamlayan zıt renkler ile siyah ve beyaz renkleri kullanılır.

Şekil 1.6: Logo rengi ile sayfada kullanılan renkler aynı (sarı-siyah)

Şekil 1.7: Logo rengi ile sayfada kullanılan renkler aynı (turkuaz-siyah)

Site tasarımı yaparken renk seçiminde dikkat edeceğimiz bir noktada renklerin insanlara çağrıştırdıkları duygulardır.

➤ **Sıcak renkler**

Kırmızı, turuncu, sarıdır. Kırmızıda ateşin sıcaklığını, turuncuda güneş ışığının etkisini, sarıda da ışık ve aydınlık etkisi hissedilir. Sıcak renkler diğer renklere göre gözü daha önce etkiler. Bu yüzden hazırlayacağımız sayfalarda az kullanmamız daha iyi bir etki bırakır. Sıcak renklerin ruhsal etkisi neşe, canlılık, girişkenlik, heyecan ve harekettir.

➤ **Soğuk renkler**

Soğuk renkler mavi, yeşil, mor, mavi-yeşil renklere oluşur. Soğuk renkler sakinleştirici ve yatıştırıcı renklerdir ve çok kullanılır.

➤ **Nötr renkler**

Nötr renkler beyaz, siyah, gri ve büyük değerde gri içeren renklere oluşur. Nötr renkler arka planlar ve ılık renklerin etkilerini artırmak için idealdir.

Şekil 1.8: Renk çemberi

Web sayfalarımızı oluştururken renk dengesini sağlamamıza yardımcı olabilecek bazı yardımcı internet siteleri bulunmaktadır. Bu internet sitelerini arama motorlarından kolaylıkla bulabilirsiniz.

1.4.2. Okunabilirlik

Birçok internet kullanıcısı sayfaya önce göz atar, sonra okur. Hazırlayacağımız sayfaları göz atmaya uygun hazırlamalıyız. Başlıkları ve yazıyı düzenli tutarak gerekiyorsa gazetelerin yaptığı gibi kısa özetler oluşturmamız gerekir. Yazıların içerisinde dikkat çekmesini istediğimiz yerler var ise vurgulamalıyız. Uzun bir sayfadan oluşan yazı okunurluğu çok düşürecektir. Bunun yerine uzun yazı yayınlamak zorundaysak birkaç sayfaya bölerek vermemiz uygun olacaktır. Okunurluğu arttırmak için yazı rengi ile zemin rengini zıt (contrast) seçmeliyiz. En basit siyah-beyaz zıtlığını kullanabilirsiniz.

Doğru yazı tiplerinin seçimi içeriğin sunumunu kolaylaştıracaktır. Bilgisayar ortamında ekranda gördüğümüz her şey karelerden (piksel) oluşur. Bu yüzden uçları çıkıntılı yazı tiplerinin (Times New Roman, Times vb.) okunurluğu biraz zor olur. Uçları çıkıntılı yazı tiplerinin yerine uçları çıkıntısız (Arial, Helvetica, Tahoma, Verdana) yazı tiplerini kullanmamız uygun olur. Başlıkları ve yazıları yazarken genel olarak, "HEPSİ BÜYÜK" ve "Sadece İlk Harfleri Büyük" cümleler sanıldığı gibi dikkat çekmez. Gözün gereksiz yere hareketine yol açarak gözü yorar. Dikkat çekmek için başlıkların yazı tiplerini, renklerini ve/veya tonlarını farklı yapmak daha uygun bir yöntem olacaktır.

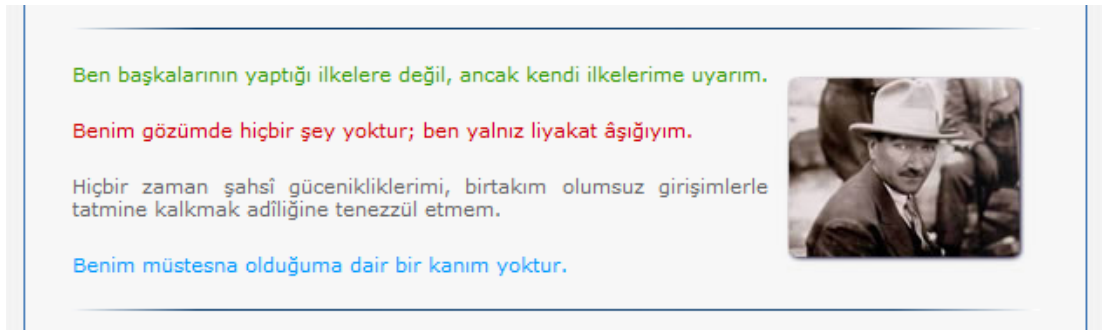
1.4.3. Hizalama

Web sayfamızdaki nesnelere sola, ortaya ve sağa hizalayabiliriz. Yazıları ise sola, sağa, ortaya ve iki yana hizalayabiliriz.

1.4.4. Metin ve Nesne Arası Boşluklar

Metin ve nesnelere yerleştirirken aralarında uygun boşluklar bırakmamız doğru olacaktır. Eğer metin ve nesnelere arasında boşluklar bırakmazsak sayfamızın okunurluğu zorlaşır, internet kullanıcısı metin ve nesnelere birbirinden ayırmakta güçlük çeker.

Metin ve nesnelere arasında aynı zamanda metin ile metin arasında okunurluğu arttırmak için bırakılan boşluğa “beyaz boşluk” denir. Beyaz boşluklar nesne ve metinleri algılamayı kolaylaştırır.

Şekil 1.10: Metin ve nesnelere arasında beyaz boşluklar

1.5. Ses ve Görüntü Ekleme Prensipleri

Web sayfalarına kimi zaman ses, hemen her zaman görüntü ekleme ihtiyacımız olacaktır.

Görüntü eklerken ekleyeceğimiz görüntülerin web tarayıcılar tarafından görüntülenebilir formatta olduğundan emin olmalıyız. Web tarayıcılar bilgisayarda gördüğümüz her görüntüyü göstermez. Bunun için web sayfalarında uzantısı jpg, gif, png olan görüntüler kullanılır.

Sitemize eklediğimiz sesler de her bilgisayar tarafından çalınmayabilir. Bizim bilgisayarımızda duyduğumuz bir sesi başka bir bilgisayarda duyamayabiliriz. Çünkü sesleri duymamızı sağlayan bazı programlar vardır. Bu programlar bizim bilgisayarımızda olabilir fakat başka bilgisayar kullanıcılarının bilgisayarlarında olmayabilir. Bunun için ses dosyası olan web sayfalarımızda kullanıcıları uyarmamız gerekir. Web sayfasındaki sesi duyabilmek için yüklemeleri gereken programlar hakkında uyarılarda bulunmamız gerekir.

Aynı şekilde animasyonları göstermek için web tarayıcılarına bazı ek programlar (eklenmiş) yüklenmesi gereklidir. Her tarayıcıda animasyonları göstermek için gerekli eklentiler yüklenmemiş olabilir. Kullanıcılar böyle bir durumda animasyonları göremezler. Animasyonları görmeleri için eklentileri yüklemeleri konusunda kullanıcılara uyarılarda bulunmalıyız. Animasyon olan sayfada eklentileri nereden yükleyecekleri konusunda bilgi vermeliyiz ki sayfamızdaki animasyonları görebilsinler.

1.6. Projede Kullanılacak Yazılımların Belirlenmesi

Web sitemizin taslağını hazırlarken ya da hazırladıktan sonra taslağı oluşturmak için hangi yazılımlara ihtiyaç duyacağımızın da bir listesi çıkarmamız işimizi çok kolaylaştıracaktır. Bir web sitesi tasarımında temel olarak kullanabileceğimiz yazılımlar aşağıdaki gibidir:

- Web sayfasının grafik olarak tasarlanması için grafik yazılımı
- Web sayfasına ekleyeceğimiz amblem, maskot gibi çizimler için vektör yazılımı
- Web sayfasına ekleyeceğimiz animasyonlar için animasyon yazılımı
- Web sayfasının kodlamasını yapmak için web tasarım editör yazılımı
- Web sayfalarını görüntülemek için web tarayıcı programları
- Web sitesindeki hata ve eksikleri bulmak için yardımcı programlar

1.7. Maliyet

Hazırlayacağımız web sitesinin tasarımını yaparken en önemli etkenlerden biri de maliyettir. Web sitesinin taslağını çıkardıktan sonra site maliyetini çıkarmak için aşağıdaki maddeler için harcanan zaman ve ücretler dikkate alınmalıdır:

- Web sitesi görüntüsünün grafik olarak hazırlanması
- Web sitenin HTML kodlamasının (web tarayıcıda görüntülenebilecek şekilde hazırlanması) yapılması
- Web sitesi içerisinde kullanılacak görüntülerin (fotoğrafların çekilmesi veya satın alınması, grafiklerin hazırlanması veya satın alınması) hazırlanması
- Web sitesinde kullanılacak animasyonların hazırlanması veya satın alınması
- Web sitesinin kullanıcı etkileşimi var ise programlama kısmının yapılması
- Web sitesi adının kiralanması (alan adı kiralama)
- Web sitesinin yayınlanacağı bilgisayarın kiralanması (alan barındırma ücreti)

Hazırlayacağımız kişisel bir web sitesinin tahmini bir maliyetini çıkaralım.

(Hazırlayacağımız web sayfasında animasyon istenmiyor, etkileşimli sayfalar olmayacak, temel kişisel tanıtım sayfası olacak. Kişinin tanıtımı yapılacak, ürettiği el yapımı ürünlerin fotoğrafları siteye eklenecek, iletişim bilgileri bulunacak.)

1	Web sayfasının grafik çalışması	300 TL
2	Web sitesinin HTML kodlaması	200 TL
3	Fotoğraf çekimi ve fotoğrafların web sayfasına uygun hâle getirilmesi	100 TL
4	Animasyon (olmayacak)	-
5	Programlama bölümü (olmayacak)	-
6	Alan adı kiralama (1 yıllık)	25 TL
7	Alan barındırma ücreti (1 yıllık)	25 TL
	TOPLAM	650 TL

Şimdi de traktör satışı yapan bir firmanın web sitesinin tahmini bir maliyetini çıkaralım.

(Hazırlayacağımız web sayfasında ana sayfada son 4 ürünün sırayla görünmesi istenmiyor, internet sitesi sahibi yeni ürünleri ve ürün bilgilerini (ürün resmi, ürün bilgisi, ürün fiyatı) kendisi özel bir panelden girebilecek, değiştirebilecek, sitedeki bilgileri özel panel yardımı ile değiştirebilecek, çok fazla ürün görseli girebileceği için barındırma alanının fazla olmasını istiyor.)

1	Web sayfasının grafik çalışması	300 TL
2	Web sitesinin HTML kodlaması	200 TL
3	Fotoğraf çekimi ve fotoğrafların web sayfasına uygun hâle getirilmesi	100 TL
4	Animasyon (Ana sayfada 4 ürün sırayla görünecek)	150 TL
5	Programlama bölümü	300 TL
6	Alan adı kiralama (1 yıllık)	25 TL
7	Alan barındırma ücreti (1 yıllık)	75 TL
	TOPLAM	1150 TL

UYGULAMA FAALİYETİ

Web sayfası tasarımında temel ilkeleri dikkate alarak uygulamadaki sayfaların taslaklarını hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kendinizi tanıtan bir web sayfası tasarlayınız.	➤ Çalışmanızı önce karakalem ile boş bir kâğıda yapınız.
➤ Çeşitli cep telefonları satan bir firmanın internet sitesini tasarlayınız.	➤ Web tasarımında dikkat edilmesi gereken temel ilkeleri göz önünde bulundurunuz.
➤ Bir tıbbi laboratuvarın web sayfasını tasarlayınız.	➤ Biçimsel özellikleri belirleyiniz. ➤ Maliyet hesaplaması yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Hazırlayacağınız site için içerik belirlediniz mi?		
2.	Site için tasarım çalışması yaptınız mı?		
3.	Sitenin işlevsel olması için gerekenlere dikkat ettiniz mi?		
4.	Sitenin kullanılabilir olması için gerekenlere dikkat ettiniz mi?		
5.	Web tarayıcıların hazırlayacağının siteyi düzgün gösterebilecek mi?		
6.	Proje ihtiyaçlarınızı belirlediniz mi?		
7.	Siztenize giren kişilerin beklentilerini düşündünüz mü?		
8.	Sitenin renklerini renk dengesine uygun seçtiniz mi?		
9.	Okunabilirliği sağladınız mı?		
10.	Hizalamaları yaptınız mı?		
11.	Metinler arasındaki boşluklar ile metin-nesne arasındaki boşlukları ayarladınız mı?		
12.	Ses ve görüntü ekleme prensiplerine uydunuz mu?		
13.	Projede kullanılacak yazılımların belirlediniz mi?		
14.	Proje maliyeti çıkardınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi web tasarımının temel ilkelerinden biri değildir?
A) İçerik
B) İşlevsellik
C) Çok dillilik
D) Kullanılabilirlik
2. Aşağıdakilerden hangisi sıcak renktir?
A) Mavi
B) Yeşil
C) Mor
D) Kırmızı

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

3. ( ) Web sitemizde bütün yazıları büyük yazmamız okunurluğu artırır.
4. ( ) Web sitesi hazırlamadan önce bir taslağı hazırlamamız işimizi kolaylaştırır.
5. ( ) Günümüzde en çok kullanılan web tarayıcı program "Opera"dır.
6. ( ) Hazırladığımız web sayfaları her tarayıcıda aynı görünür.
7. Web sitesi tasarımı yaparken kullanacağımız en önemli şey .....dir.
8. Web tasarım ilkelerinden .....ı kağıt üzerine elimizle de yapabiliriz.
9. İnternet sayfalarını görüntülemek ve kullanmak için ..... programları kullanılır.
10. Web sitesinin her sayfasında logoya tıkladığımızda ..... ya gidilmesi web sitemizin kullanışlı olmasını sağlar.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Tasarım kurallarına uygun site altyapısını oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- İnternette web sitelerini geziniz. Bir web sitesinde kaç farklı sayfa tasarımı var inceleyiniz.
- En çok kullanılan ekran (monitör) çözünürlüklerini araştırınız.

2. WEB SİTESİ TASLAĞI OLUŞTURMA

2.1. Web Sitesi Taslağı

Web sitesi taslağı oluşturulurken dikkat edilmesi gereken bazı özellikler vardır.

2.1.1. Bütünlük

Web sitemiz, ana sayfasından iç sayfasına, kullanılan yazı tiplerinden renklere ve resim boyutlarına kadar birbirine benzeyen bir şekilde olmalıdır. Site içerisinde kullanılan dil aynı olmalıdır.

2.1.2. Güvenirlik

Hazırlayacağımız web sitesi kullanıcılarda güven hissi uyandırmalıdır. Her açtıkları sayfaya beraber yeni reklam sayfaları açılıyorsa, her sayfa farklı renklerden ve farklı yazı tiplerinden oluşuyorsa, iletişim bölümü yok ya da iletişim bilgileri (adres, telefon, e-posta) eksik ise internet kullanıcıları bu site hakkında şüphe duyarlar.

Sitemizde yayınladığımız metinler bize ait olmayıp başka internet sitelerinden alınmış ise kullanıcı için bizim sitemiz güvenilir olmayacaktır. Kendimize ait olmayan bütün yazılarda kaynak belirtmemiz sitemizi daha güvenilir yapacaktır.

2.1.3. Güncellik

Hazırladığımız web sitesindeki bilgileri güncel olmalıdır. Eski kullanılmayan bilgileri gerekirse sitemizde bir arşiv bölümü hazırlayarak orada tutmalıyız. Bağlantı verdiğimiz sayfaların çalıştığından emin olmalıyız.

2.1.4. Bağlantı Hızı

Birçok kullanıcı istediği sayfaların hızlı yüklenmesini ister. Web sayfalarının hızlı yüklenmesini olumsuz etkileyen başlıca sebepler şunlardır:

➤ **Görsellerin yanlış kullanılması**

Bir Web sayfasının toplam boyutunun büyük bir kısmı resimlerden oluşmaktadır. Bu nedenle resimlerin dikkatlice kullanılması gerekmektedir. Görsellerin yükseklik ve genişliklerini HTML kodda belirtmeliyiz ki web tarayıcılar görselleri sayfaya daha hızlı yerleştirebilir. İçerisinde az renk tonu olan görseller için gif veya png, çok fazla renk tonundan oluşan görsellerde jpg dosya tiplerini kullanmamız daha uygun olur.

➤ **Tablo kullanmak**

Tablolar her ne kadar yerleşimi kolaylaştırırsa da iç içe gömüldüklerinde tarayıcılar zorlanmaktadır. Temel olarak tabloları iç içe kullanmak yerine alt alta kullanmaya çalışmalıyız yani bütün sayfayı bir tek tabloya gömmek yerine tablomuzu sayfa yüklendikçe görüntülenebilecek şekilde küçük yatay parçalara ayırmak, kullanıcıya sayfanın daha hızlı yüklendiği hissini verecektir.

➤ **Standart dışı yazı tiplerinin resim olarak kullanılmaya çalışılması**

Yazı tipini seçerken herkesin bilgisayarında yüklü olan yazı tiplerini seçmeye çalışmalıyız (Arial, helvetica, tahoma, verdana gibi). Standart dışı yazı tiplerinin resim olarak kullanılmaya çalışılması sayfanın yüklenme hızını yavaşlatacağından çok fazla tercih edilmemelidir.

➤ **Sayfa içerisinde kullanılan elemanların sayısının çok olması**

Bir web sayfasında ne kadar fazla farklı dosya varsa sayfamız o kadar yavaş yükleneyecektir. Bir web tarayıcı sayfa içinde karşılaştığı her farklı dosya için web sunucusuyla tekrar tekrar iletişime geçecektir. Bu da web sayfasının yavaş yüklenmesine neden olacaktır. Web sitemizde bir web sayfasında kullandığımız dosyaları diğer sayfalarda da kullanırsak web sayfalarımızın daha hızlı yüklenmesini sağlarız.

➤ **Resim, film, ses vb. elemanların kullanıcının isteği dışında yüklenmeye başlaması**

Hazırlanmış olduğumuz sitede büyük resimler, fon müzikleri, filmler vb. elemanların kullanıcının isteği dışında yüklenmeye başlamasını engellemeye çalışmalıyız. Kullanıcıyı, büyük boyutlu resimler (örneğin bir resim galerisi), filmler (örneğin bir konferansın çekimleri) ya da ses dosyalarının (örneğin bir röportaj) bulunduğu sayfalara girmeden önce mutlaka uyarmalıyız.

2.1.5 Sunulacak İçerik Kategorilerini Oluşturma

Hazırlayacağımız web sitesinde içerikleri düzenleyerek kategorilere ayırmalı ve kullanıcıya düzenli bir şekilde sunmalıyız. Örneğin bir okul sitesi hazırlıyorsak okul tanıtımı ile ilgili bilgileri bir kategoride, öğrencilerle ilgili bilgileri bir kategoride, haberleri ayrı bir kategoride toplamalıyız ki kullanıcı aradığını sitemizde kolayca bulabilsin.

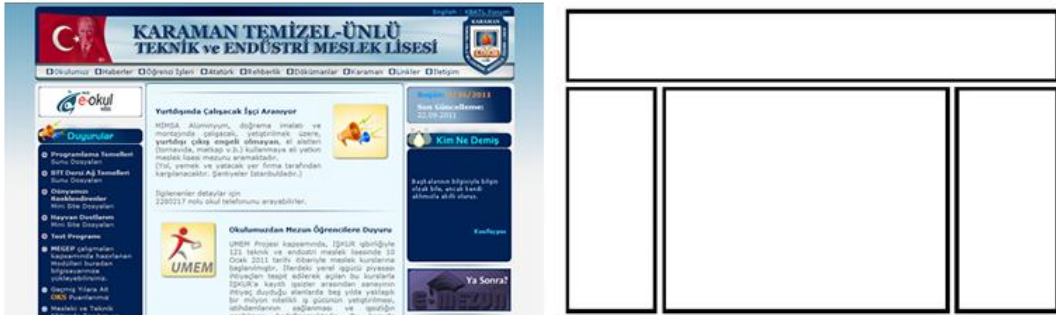
2.1.6. Tutarlı Sayfa Hazırlama

Birbirinden farklı yapıda tasarlanan sayfalardan oluşan bir web sitesi tutarsız bir görünüm oluşturur. Kullanıcılara sunduğunuz bilginin yararsız olduğunu düşündürür. Web siteniz için bir ana sayfa ve bir iç sayfa tasarımı yapmanız uygun olacaktır. Sitenizde bir tane ana sayfa hazırladıktan sonra iç sayfaları çoğaltarak hazırlamanız tutarlı sayfalar hazırlamanızı sağlayacaktır

Sitede kullandığımız renkleri, başlıkları, yazıların büyüklüklerini, resim ve yazılar arasındaki boşlukları sitenin bütün sayfalarında uyumlu kullanmaya çalışmalıyız.

2.2. Ana Sayfa Düzeni

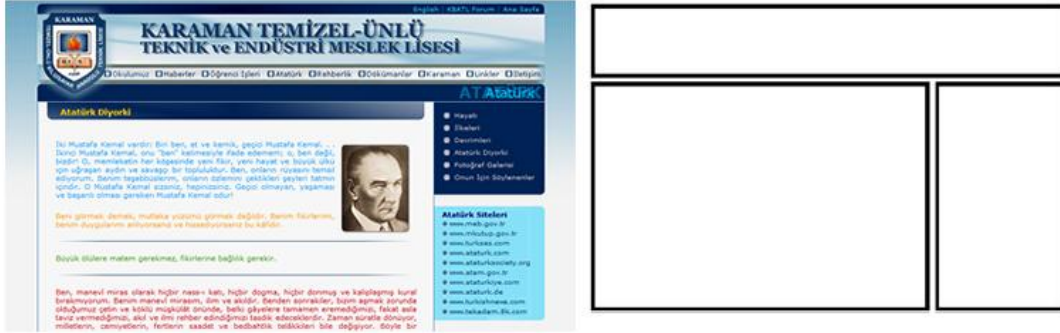
Web sitemizin ana sayfası çok önemlidir. Ana sayfa kullanıcıyı ilk karşıladığımız yerdir. Bu yüzden düzenli olmalı, sitenin önemli bölümlerine tek tıklama ile ulaşılmasını sağlamalıdır. Ayrıca hızlı yüklenmesi de çok önemlidir. (Şekil 2.1).

Şekil 2.1: Bir ana sayfa örneği

2.2.1. Sayfa İçerik Yerleşim Planı

İçeriklerin verildiği bölüm web sitemizin iç sayfalarıdır. Bu sayfaları hazırlarken referans alacağımız şey içerik yerleşimidir. İçeriği koyacağımız yer ile beraber yönlendirici menüler (navigasyon), resimler, animasyonlar, reklam alanlarının yerlerini de planlamamız gerekir. Metin ve resimler arasındaki boşluklar, yazı tipleri, büyüklükleri, renkler, başlıkların planlaması yapılır (Şekil 2.2)

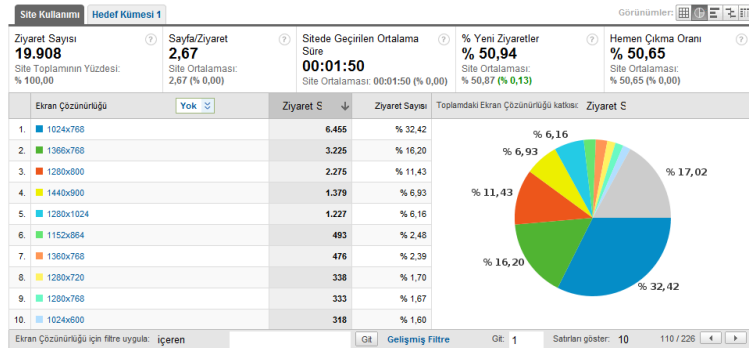
Şekil 2.2: Bir iç sayfa örneği

2.2.2. Sayfa Çözünürlüğü

Web tasarımı yaparken dikkat edeceğimiz şeylerden biri kullanıcıların ekranında yatay kaydırma çubuğu oluşturmamaktır. Sayfalarımız uzadığında dikey kaydırma çubuğu oluşması internet kullanıcılarını çok rahatsız etmez ama dikey kaydırma çubuğu yanında yatay kaydırma çubuğu oluşması rahatsızlık verir. Kullanıcıyı yorar. Bu yüzden web sayfası tasarlarken genelde yatay olarak sabit büyüklükte çalışılır. Web sayfalarında dikey kaydırma çubuğunun oluşacağı dikkate alınarak yatay çalışma alanı gelende ekran çözünürlüğünden daha ufak seçilir. Örneğin 1024 piksel genişlikteki bir ekran çözünürlüğü için sayfa kenarındaki boşluklar da dikkate alınarak 980 piksel genişlikte bir sayfa tasarımı yapılır.

Biz 1600x1200 çözünürlüklü bilgisayarımızda bir ekranın her yerini dolduran web sayfası tasarımı hazırladık diyelim. Bu tasarım bizim bilgisayarımızda çok iyi görünürken başka bilgisayarlarda ekranda tam olarak görünmeyebilir. Bu yüzden sayfa çözünürlüğü belirlerken dikkat etmemiz gereken en önemli şey internet kullanıcılarının ekran çözünürlükleridir.

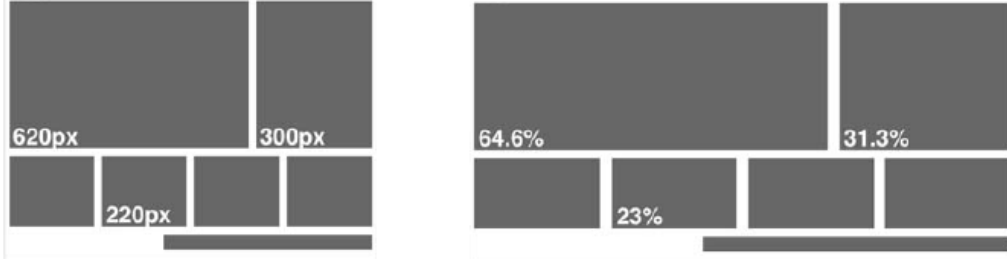
Kullanıcıların hangi ekran çözünürlüklerinde bilgisayar kullandıklarını öğrenip en çok kullanılan ekran çözünürlüklerine göre tasarımızı yapabiliriz. Kullanılan ekran çözünürlükleri analiz yapan, istatistik tutan internet sitelerinden öğrenebilirsiniz (Şekil 2.2).

Şekil 2.3: Bir haber sitesi için kullanıcıların ekran çözünürlükleri

Grafikte en çok kullanılan ekran çözünürlüğü 1024x768 olarak gözükmemektedir. Diğer ekran çözünürlükleri daha büyüktür. Eğer biz sitemizi 1366x768 çözünürlüğe göre ayarlayacak olursak sayfa tasarımını en fazla ekran alanını kullanabilmek için 1340 piksel genişlikte yaparız. O zaman 1024x768 ekran çözünürlüğünde ekranda yatay kaydırma çubuğu çıkar. Bu da internet kullanıcıların hiç sevmediği bir şeydir. Bizim tasarımı 980 piksel genişlikte yapmamız bütün ekran çözünürlüklerinde yatay kaydırma çubuğu çıkmasını engelleyecektir. Ancak dikey kaydırma çubuğu kadar bir boşluk bırakılacak diye bir kural yoktur (Dikey kaydırma çubuğunun genişliği 20 piksel kadardır.). Önemli olan dikey kaydırma çubuğunun çıkarılmamasıdır.

Ekran çözünürlüğüne göre değişen (büyüyüp küçülebilen) web sayfası tasarımları da yapabiliriz. Ama bu istediğimiz tasarımda farklılıklar oluşturabilir ve biraz daha uğraştırıcıdır.

Şekil 2.4: Tasarımımız sabit çözünürlükte olabileceği gibi (solda) ekran çözünürlüğüne göre de büyüyüp küçülebilen (sağda).

Teknoloji geliştikçe ekran çözünürlükleri de değişmekte ve buna bağlı olarak tasarımların genişlikleri de değişmektedir. Bu yüzden buradaki veriler ilerleyen zamanlarda değişecektir.

2.2.3. Reklam Alanlarını Belirleme

İnternet geliştikçe internetin para kazanma yöntemlerinden biri olan reklam sektörü de gelişti. Buna bağlı olarak web sayfalarında kullanılacak reklam alanları (banner) da standart hâle gelmeye başladı.

Zorunlu olmamakla birlikte web sayfamızda kullanacağımız reklam alanlarımız var ise bu alanları standartlara uygun bir şekilde düzenlememiz uygun olacaktır.

Ekran çözünürlükleri değiştikçe reklam alanı standartları da değişse de günümüzde kullanılan reklam alanı standartlarından bazıları aşağıdaki gibidir.

- 468 x 60 piksel – (Tam banner) (Şekil 2.5)

Şekil 2.5: 468x60 piksel reklam (banner) örneği

- 234 x 60 piksel – (Yarım banner) (Şekil 2.6)

Şekil 2.6: 234x60 piksel reklam (banner) örneği

- 88 x 31 piksel – (Mikro Bar) (Şekil 2.7)

Şekil 2.7: 88x31 piksel reklam (banner) örneği

- 120 x 90 piksel – (Buton 1) (Şekil 2.8)

Şekil 2.8: 120x90 piksel reklam (banner) örneği

- 120 x 60 piksel – (Buton 2) (Şekil 2.9)

Şekil 2.9: 120x60 piksel reklam (banner) örneği

- 120 x 240 piksel – (Dikey banner) (Şekil 2.10)

Şekil 2.10: 120x240 piksel reklam (banner) örneği

- 125 x 125 piksel – (Kare Buton) (Şekil 2.11)

Şekil 2.11: 125x125 piksel reklam (banner) örneği

- 728 x 90 piksel- (Leaderboard) (Şekil 2.12)

WEB TASARIM VE PROGRAMLAMA

Şekil 2.12: 728x90 piksel reklam (banner) örneği

Ayrıca;

- 300 x 250 piksel – (Orta Dörtgen)
- 250 x 250 piksel – (Kare Pop-Up)
- 240 x 400 piksel – (Dikey Dörtgen)
- 336 x 280 piksel – (Geniş Dörtgen)
- 180 x 150 piksel – (Dörtgen)
- 300 x 100 piksel – (3:1 Dörtgen)
- 720 x 300 piksel – (Pop-Under)

büyükliklerinde reklam alanları da kullanılmaktadır.

2.3. Dil Desteğinin Belirlenmesi

Web sayfamız birden çok dilli bir internet sitesi ise bunun planlamasını önceden yapmak, farklı dillerdeki sitelere geçişler için nasıl bir yöntem izleyeceğimizi belirlemek zorundayız. Buna göre sayfa içerisinde kullanacağımız karakter kodlamasını ayarlamalıyız.

Ayrıca web sitemizin genellikle sağ üst köşesine (Kullanışlı başka bir alana da olabilir.) farklı dillerdeki bölümlerine bağlantılar vererek kullanıcıyı yönlendirmeliyiz. Bu yönlendirmeyi ülke bayrakları, açılır menüler ya da farklı dillerin adlarını yazarak yapabiliriz.

Şekil 2.13: Dil desteği olan bir site örneği

2.4. Mobil Cihazlarla Uyumluluk

Hazırladığımız web sitelerinin çözünürlükleri genelde bilgisayar monitörlerine ve bilgisayarlarda kullanılan web tarayıcılarına göredir. Eğer mobil cihazlarda da web sitemizin görüntülenmesini istiyorsak ekran çözünürlüklerini ve mobil cihaz web tarayıcı özelliklerini dikkate alarak web tasarımı yapmalıyız. Böylece daha çok internet kullanıcılarına erişme olanağımız olur.

2.5. Yardım Sayfaları

Yardım bölümü oluşturulması, sitenin içeriği ile ilgili takıldığınız bölümlerle ilgili sorularınızda çok yararlı olacaktır. Örneğin bir alışveriş sitesinde kullanıcı alışveriş sepetine ürünleri attıktan sonra hangi adımları izleyeceğini bir yardım sayfası ile adım adım anlatabiliriz. Bir çocuk sitesinde masal dinlemek isteyen ya da oyun oynamak isteyen çocuğa hangi adımlarda neler olduğunu anlatan yardım bölümleri oluşturabiliriz. Yardım sayfalarının niteliği web sayfasının kullanıcı profiline göre değişebilir.

Şekil 2.14: Sitenin üyelik işlemleri ile ilgili yardım sayfası

Bunun yanında site içerisinde gezinen kullanıcıların çoğunun aklına gelebilecek ve hemen cevap almak istedikleri sorular olabilir. Bunun içinde sitemizde sıkça sorulan sorular bölümleri oluşturabiliriz.

2.6. Site Haritası

İçerik yönünden zengin, kategorisi bol bir web sitesi hazırladıysak kullanıcıların istedikleri sayfalara daha kolay ulaşmalarını sağlamak için sitede bulunan bütün kategorilerin listesinin bulunduğu bir site haritası sayfası yapmamız çok iyi olacaktır. Site haritasının bulunduğu sayfadaki bağlantılar sayesinde tüm kategorilere ulaşım daha kolay olacaktır.

TÜBİTAK » ULAKBİM » Site Haritası İletişim / Bilgi Edinme | Site Haritası | English

ULAKBİM'de Ara

ULAKBİM

Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi

ULAKBİM Ana Sayfa

Ulusal Akademik Ağ

Cahit Arf Bilgi Merkezi

ULAKBİM Hakkında

Sıkça Sorulan Sorular

İş/Staj Olanakları

İletişim

► Site Haritası

Arama

Hızlı Erişim

ULAKBİM Üye-Giriş

Kullanıcı:

Şifre:

Gir [?]

Yeni Üye | Şifremi Unuttum!
[Güvenlik Sorunu Yaşıyorum!]

Site Haritası

- ULAKBİM Ana Sayfa
- Ulusal Akademik Ağ
  - Ağ İstatistikleri
  - Ulusal Projeler
  - AB Projeleri
  - TR-Grid
  - ULAK6NET (IPv6)
  - ULAK-CSIRT
  - eduroam
  - Yazılım Geliştirme
  - Diğer Servisler
    - Dosya Arşivi
    - DNS Sunucuları
    - Yanısı Servisi
    - Akamai Sunucusu
    - Canlı Yayın
    - Nitelikli Servis (QoS)
    - Multicast
    - VoIP
    - Balküpü
    - PC Yönlendirici
  - Sunum/Doküman
  - Başvuru/Politika
  - ULAKNET Çalıştayları
- Cahit Arf Bilgi Merkezi
  - Araştırma
    - Ulusal Veri Tabanları
    - Uluslararası Veri Tabanları
    - Katalog
    - TOKAT
    - Bibliyometrik Analizler
    - UlakVekil
  - Hizmetler
    - Belge Sağlama

Site Map

- ULAKBİM Home Page
- ULAKNET
  - Network Operation Center
  - Network Statistics
  - National Projects
  - EU Projects
  - TR-Grid
  - Ulak-CSIRT
  - eduroam
  - ULAK6NET
  - Software Development
  - Other Network Services
  - Memberships
- Cahit Arf Information Center
  - Subject/Citation Search
  - Document Delivery
  - Library Catalog
  - Databases
  - Publication/Citation Indicators
  - Publication Incentive
  - TÜBİTAK EKUAL
  - ULAKBİM National Databases
  - About CABIM

Ulusal Toplu Katalog

UlakVekil Uzaktan Erişim Hizmeti

Sürekli Yayınlar Kataloğu

Ulusal Veri Tabanları

TÜBİTAK EKUAL

Belge Sağlama

Şekil 2.15: Site haritası

UYGULAMA FAALİYETİ

Bir web sayfası taslağı hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Bir web sayfası tasarlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sitenin ana sayfasını tasarlayınız. ➤ Sayfa çözünürlüğünü ayarlayınız. ➤ Sitenin iç sayfasını tasarlayınız. ➤ Reklam alanlarını belirleyiniz. ➤ Site birden fazla dilden oluşacaksa hangi dilleri destekleyeceğini belirleyiniz. ➤ Yardım sayfası hazırlayınız. ➤ Site haritası hazırlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Hazırlayacağınız site için içerik belirlediniz mi?		
2. Site içeriklerini kategorilere ayırdınız mı?		
3. Siteniz için bir ana bir de iç sayfa hazırladınız mı?		
4. Ana sayfada gezinme çubuklarının yerini belirlediniz mi?		
5. İç sayfada gezinme çubuklarının yerini belirlediniz mi?		
6. Sitenizi hangi çözünürlükte hazırlayacağınızı belirlediniz mi?		
7. Sitenizin ana sayfasındaki reklam alanlarını belirlediniz mi?		
8. Sitenin iç sayfaları için reklam alanını belirlediniz mi?		
9. Siteniz için yardım sayfası hazırladınız mı?		
10. Siteniz için site haritası hazırladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi web sitesi taslağı oluştururken dikkat etmemiz gerek özelliklerden biri değildir?
A) Bütünlük
B) Güncellik
C) Güvenilirlik
D) Bilgisayarımızın hızı
2. Aşağıdakilerden hangisi sayfa hızını yavaşlatmaz?
A) Görsellerin yanlış kullanılması
B) Tablo yerine div etiketi ile tasarım yapılması
C) Standart dışı yazı tiplerinin resim olarak kullanılmaya çalışılması
D) Sayfa içerisinde kullanılan elemanların sayısının çok olması

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

3. ( ) Sitede bulunan bütün kategorilerin listesinin bulunduğu site haritasıdır.
4. ( ) İnternet kullanıcıları hem yatay hem de dikey kaydırma çubukları olan web sayfalarını kullanmayı severler.
5. ( ) Web sayfasındaki görselleri seçerken dikkat etmemiz sayfamızın hızını arttıracaktır.
6. ( ) Beğendiğimiz bir yazı tipi varsa onu mutlaka kullanmalıyız.
7. ( ) Sitemizde kullanacağımız reklam alanlarını site tamamlandıktan sonra belirleriz.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

8. Web sitesi tasarımında tablo yerine ..... etiketi kullanmalıyız.
9. Sayfa içi yerleşim planında referans alacağımız şey ..... yerleşimidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Kullanıcıları uyarmadan, büyük resimler, fon müzikleri, filmler vb. elemanlar yükletirsek sayfamız daha hızlı yüklenecektir.
2. ( ) Site çözünürlüğümüzü belirlerken internet kullanıcılarının kullandığı en yüksek çözünürlüğü seçmeliyiz.
3. ( ) Yaptığımız tasarım ekran çözünürlüğüne göre büyüyüp küçülebilir.
4. ( ) Sitemizdeki eski sayfaları silmeli bir daha kullanmamalıyız.
5. ( ) 468x60 reklam alanı günümüzde kullanılan standart bir reklam alanıdır.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. Sitede bulunan bütün kategorilerin listesinin bulunduğu sayfa ..... dir.
7. Sitemizi internet kullanıcılarının çoğunun bilgisayarında ..... kaydırma çubuğu oluşturmayacak şekilde hazırlamaya çalışmalıyız.
8. .... web sayfaları kullanıcılara sunduğunuz bilginin yararsız olduğunu düşündürür.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	D
3	Yanlış
4	Doğru
5	Yanlış
6	Yanlış
7	İçerik
8	Tasarım
9	Web Tarayıcı
10	Anasayfa

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	C
3	D
4	Y
5	D
6	Y
7	Y
8	div
9	İçerik

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Yanlış
3	Doğru
4	Yanlış
5	Doğru
6	Site Haritası
7	Yatay
8	Tutarsız

KAYNAKÇA

- Yılmaz Cüneyt, www.belgeler.org/howto/web-organizasyonu.html (10 Eylül 2011/ 13:30)
- Yılmaz Cüneyt, www.ulakbim.gov.tr/dokumanlar/webtasarim/2000web/toc.html (10 Eylül 2011/ 13:30)
- Penny McIntire, *Visual Design for the Modern Web*, New Riders, United States of America, 2008.
- Jason Cranford Teague, *Speaking in Styles*, New Riders, United States of America, 2009.